

El que proposa la Plataforma Cívica per a la Defensa de Collserola (PCDC) sobre el document d'avanç del "Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat). Resum Executiu"

1. Consideracions prèvies. Sobre el procés participatiu

És un fet constatable que les entitats que formem la PCDC hem aportat visions, criteris i informacions i una continuada activitat amb l'objectiu de preservar Collserola com a espai natural, demanar-ne el reconeixement com a Parc Natural i la inclusió en la Xarxa Europea d'Espais Natura 2000. El Consorci del Parc de Collserola reconeix que la PCDC hem contribuït a sensibilitzar i implicar la ciutadania en la descoberta dels valors naturals i les amenaces sobre el Parc Natural, a denunciar-ne els dèficits de la gestió i a reclamar l'obligació de les administracions amb competències per elaborar i aprovar el Pla de Protecció i Gestió. Sense un PEPNat, la declaració de Parc Natural o la inclusió en el Pla d'Espais d'Interès Natural de la Generalitat (PEIN) o la Xarxa Natura (XN) 2000, no poden solucionar el manteniment de Collserola com a espai natural privilegiat en contacte amb la metròpoli barcelonina.

Des dels primers mesos de l'any 2011 hem estat reiterant la necessitat de disposar d'aquesta eina imprescindible de preservació i gestió. Al mateix temps, hem presentat demandes motivades per participar des del primer moment en la redacció del PEPNat, per aportar-hi la visió de la ciutadania que col·labora amb les entitats.

Informats pels anuncis públics (BOP de dilluns 16 de febrer de 2015) de l'aprovació, per part del Consell Metropolità de l'AMB, de l'avanç del PEPNat i publicació del programa de participació ciutadana que estableix un període de dos mesos "a fi que es puguin presentar suggeriments", no podem deixar de

DENUNCIAR:

- El procediment opac i poc transparent a l'hora de redactar i aprovar aquest document inicial que ignora les reiterades demandes i oferiments de participació per part de la ciutadania.
- El ventall limitat a perfils unidireccionals i inercials amb què s'han constituït la Comissió i l'equip redactor, on sobta l'absència de les entitats acadèmiques o d'entitats socials amb activitat reconeguda sobre Collserola.
- El fet que no s'hagin donat a conèixer ni obert la participació als tres tallers on s'han posat les bases conceptuals, la visió i les línies generals sobre el model de Parc Natural (maig 2014); els continguts de la memòria del PEPNat (octubre 2014) i la memòria d'ordenació (novembre 2014), és indiciari de la voluntat de mantenir la "participació ciutadana" al nivell de compliment de mínims dels procediments normatius¹.

2. Sobre els objectius generals.

S'hi estableix un doble objectiu:

- "Donar compliment al Decret de 19/10/2010 de declaració del Parc Natural", cosa que cal celebrar.
- "Configurar un Pla urbanístic que implicarà la derogació de l'actual PEPCo". Alertem que, si bé la consideració com a pla urbanístic sembla encertada per integrar la complexitat del planejament, s'hi introdueix una RETALLADA que considerem inacceptable: no considerar tot l'àmbit del PEPCo amb el que s'exclouen uns ambients de transició, connexió i contacte amb la ciutat urbanitzada que en els fets redueixen la superfície del Parc.

3. Sobre la memòria informativa.

L'Àmbit. Es preveu el del Parc Natural segons delimitació definitiva. Es va demanar a la DGPA modificar-los, però van emetre un informe negatiu malgrat que reconeix que cal estudiar una possible modificació a la Rierada (Molins de Rei) i dues parcel·les urbanes a Torre Baró (Barcelona). La PCDC estudiarà les possibles modificacions i demana que l'àmbit inclogui tota la superfície del PEPCo.

¹ Els documents "Directrius per a la redacció del nou Pla especial del PN Collserola" i "Document de criteris i metodologia per a l'ordenació del PN de Collserola" que inclou un informe de la DG de Polítiques Ambientals, indiquen que cal incorporar l'Avaluació Ambiental Estratègica i un Programa de Participació. L'avenç del Pla incorpora aquests dos aspectes: l'Informe de Sostenibilitat Ambiental preliminar i la metodologia per desenvolupar el programa de participació.

Diagnosi. Inclou: l'estat i l'evolució dels valors ecològics + el context social i econòmic + els planejaments territorial, sectorial i urbanístic. Conclusions: 9 blocs amb nou objectius específics i 21 línies estratègiques.

Fem notar que cal revisar i fonamentar millor aquestes tres taxonomies; en alguns, casos es presenten accions concretes com a línies estratègiques. Destaquem:

1 Ecologia i conservació de la biodiversitat: considerem que cal accentuar i jerarquitzar millor aquest objectiu que justifica la declaració de Parc Natural i la del PEPNat. Cal expressar millor la subordinació de la resta de conclusions en aquest objectiu i com la resta de línies s'orienten a facilitar-ne el compliment.

2 Espais perimetrals: observem un oblit conceptual sobre les greus perturbacions i dinàmiques que amenacen la mateixa existència del Parc: no s'esmenten la fragmentació, la pèrdua d'espai, ni es preveuen amb prou entitat els objectius, les línies estratègiques i les accions per revertir la situació. Això és especialment greu pel que fa als espais interiors urbans i/o urbanitzables que més comprometen la viabilitat del Parc natural.

Hi ha una inhibició continuïsta que porta a l'absència de cap proposta de mesures i accions per adaptar l'urbanisme i la desprogramació quan sigui viable.

Alertem també sobre el concepte de facilitar l'accessibilitat dels usuaris al Parc que és presentat com a resposta a millorar "els principals focus de tensió entre el parc i el seu entorn urbanitzat" amb ignorància de l'estrès per sobrefreqüentació i increment d'activitats que cal regular.

3 Model d'ús social: no compartim el criteri extrem antropocentrista que proposa com a objectiu específic prioritari en aquest àmbit l'ús i el foment d'energies netes (!). Així mateix, la línia estratègica 7 preveu promocionar l'ús del parc com "*espai de salut, benestar i coneixement*" amb la mirada reiterada en l'accés i és significativa la no inclusió de l'ús com a *espai natural* en primer lloc.

4 Les activitats de valorització dels recursos naturals: un nou exemple dels criteris de no prioritzar l'objectiu de preservació de l'espai natural en les activitats que es proposa: la línia estratègica 9 hauria de dir: "*Elaborar un paquet de mesures per fomentar la gestió forestal i els usos i aprofitaments agropecuaris sota criteris d'aprofitament sostenible que es basin en DONAR SUPORT ACTIU (i no solament en el respecte, com diu) a la funció ecològica*".

Alertem de la mateixa manera sobre l'amenaça de promocionar els *“models de col·laboració públicoprivats”*, si no es garanteix estrictament que s'orientin a la preservació i millora del patrimoni natural.

5 *Serveis ecosistèmics*: considerem que sota el concepte de serveis ecosistèmics es vol avançar en la línia que considerem inadmissible de considerar el Parc com un espai multifuncional per donar oci, distracció, serveis gastronòmics, usos competitius, ...

6 *Patrimoni*: l'anterior observació aquí desborda quan responsabilitza de la desincentivació per la conservació del patrimoni edificat una pretesa *“regulació estricta”* (sic).

7 *Paisatge*: el Parc té un excés d'infraestructures i si se'n proposen de noves, *“les estrictament necessàries en ordre al seu interès general”*, es compromet el futur del Parc com espai natural. Proposem una moratòria a la construcció de noves infraestructures dins de l'àmbit del Parc.

8 i 9 *Model de gestió i instruments de regulació*: la nova gestió *“flexible i adaptada a les realitats canviants”* que es proposa ha de servir per garantir la preservació dels valors ambientals.

4. Sobre la memòria d'ordenació.

4.1.- Avaluació d'alternatives:

Es consideren les alternatives 0, 1, 2 i 3, i aquesta darrera és la triada. L'opció que proposa la PCDC és l'opció 3, però considerada en l'àmbit integral de la superfície del PEPCo que, injustificadament, no s'inclou com a millor Alternativa.

4.2.- Model estratègic de proposta d'ordenació:

- A causa de la manca d'una anàlisi feta amb rigor i que respongui a la prioritat de la preservació de l'espai natural, l'increment de la biodiversitat, la superació dels problemes clau de la fragmentació, l'aïllament i la falta de connectivitat o la pèrdua d'espai, mentre que fa prioritària l'activitat de recuperació del patrimoni construït.

– A causa de l'absència d'un procés real de participació ciutadana en la definició de les bases conceptuals i programàtiques del PEPNat que és substituït per un exercici retòric encarregat a una consultora de torn, on la ciutadania solament pot *“opinar”* sobre un document tancat en la seva estructura i que posa en el mateix sac pinzellades de preservació, pinzellades (gruixudes) d'activitat econòmica, o de promoció d'usos no compatibles amb la preservació, ...

La Plataforma Cívica per a la Defensa de Collserola demanem el suport dels ciutadans/es per aconseguir que la Comissió institucional del Pla i la Generalitat de Catalunya, com a responsable primer del Pla, RETIRIN el document inicialment aprovat i s'iniciï UNA NOVA REDACCIÓ sota unes bases conceptuals noves amb participació de les universitats i centres de recerca que han aportat coneixement sobre els valors naturals de Collserola, de les entitats ciutadanes que han mantingut una activitat de defensa i sensibilització sobre l'espai natural i amb consideració de les persones residents en l'espai i dels diversos legítims interessos sempre que no agredeixin la preservació i millora dels valors naturals de Collserola: l'objectiu prioritari que ha de vertebrar l'esperat Pla Especial de Protecció i gestió del Parc Natural de Collserola.

Barcelona; Cerdanyola del Vallès; Esplugues de Llobregat; Molins de Rei; Montcada i Reixac; el Papiol; Sant Cugat del Vallès; Sant Feliu de Llobregat i Sant Just Desvern.

Març de 2015

Entitats i persones que donen suport en aquesta demanda:

Nom Persona o Entitat

DNI / NIF

Signatura